

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
підприємств**
(обов'язкова фахова навчальна дисципліна)

Розробник:
Тимур Іщейкін
доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної,
доцент, к.е.н.

ПОЛТАВА 2022

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Тимур Іщейкін</i> <i>Контакти:</i> ауд. 489 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> ischejkin.timur@gmail.com тел. 0997344405 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ishcheykin-tymur-yevgenovych
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	073 Менеджмент ОПП Менеджмент підприємства
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Іноземна мова (за професійним спрямуванням), Правознавство, Українська мова (за професійним спрямуванням), Менеджмент, Маркетинг, Економіка підприємства, Менеджмент-консалтинг, Стиль та імідж менеджера

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни засвоєння теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності, формування у майбутніх фахівців знань щодо процесу і методів реалізації зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД); набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності і доцільності ЗЕД в різних сферах діяльності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств» є теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань:

- формування розуміння сутності та специфіки механізму функціонування ЗЕД в Україні на сучасному етапі ;
- оволодіння поняттями та принципами здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств у сучасних умовах господарювання;
- ознайомлення із законами та нормативно-правовими актами у сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності України

Компетентності

загальні:

ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 9. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

фахові:

ФК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Методологічні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств та основні теорії управління ЗЕД

Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 3. Поняття та види комерційних операцій. Особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій

Тема 4. Організація діяльності міжнародних товарних ринків

Тема 5. Організація та управління зовнішньоекономічною діяльністю в підприємстві

Тема 6. Ділове спілкування. Документальний супровід комерційних операцій

Тема 7. Поняття та види зовнішньоторговельних договорів. Їх місце та роль у ЗЕД підприємства

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма навчання 073МЕН бд 2021			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Методологічні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств та основні теорії управління ЗЕД	20	2	4	14
Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності	20	2	4	14
Тема 3. Поняття та види комерційних операцій. Особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій	20	2	4	14
Тема 4. Організація діяльності міжнародних товарних ринків	22	4	4	14
Тема 5. Організація та управління зовнішньоекономічною діяльністю в підприємстві	22	4	4	14
Тема 6. Ділове спілкування. Документальний супровід комерційних операцій	22	4	4	14
Тема 7. Поняття та види зовнішньоторговельних договорів. Їх місце та роль у ЗЕД підприємства	24	4	4	16
у т. ч. індивідуальне завдання				
Усього годин	150	22	28	100

Оцінювання результатів навчання 073МЕН бд 2021

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	Екзамен	
ПРН 2	4	10	2	4	20
ПРН 4	4	10	2	4	20
ПРН 11	4	10	2	4	20
ПРН 16	4	10	2	4	20
ПРН 17	4	10	2	4	20
Разом	20	50	10	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни 073МЕН_бд_2021

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Методологічні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств та основні теорії управління ЗЕД	4	6	10	20	10
Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	6			10
Тема 3. Поняття та види комерційних операцій. Особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій	4	6			10
Тема 4. Організація діяльності міжнародних товарних ринків	2	8			10
Тема 5. Організація та управління зовнішньоекономічною діяльністю в підприємстві	2	8			10
Тема 6. Ділове спілкування. Документальний супровід комерційних операцій	2	8			10
Тема 7. Поняття та види зовнішньоторговельних договорів. Їх місце та роль у ЗЕД підприємства	2	8			20
Екзамен					
Разом	20	50	10	20	100

Трудомісткість (денна форма навчання)

Загальна кількість годин – 150 годин

Кількість кредитів – 5,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять як у форматі офлайн, так і онлайн є обов'язковим. Усі завдання передбачені програмою виконуються у встановлені терміни. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або

індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни

Відеоролики, презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Батченко Л.В. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Харків: Вид-во «НТМТ», 2018. 259 с.
2. Дахно І. І., Бабіч Г. В. Зовнішньоекономічний менеджмент. навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2012. 568 с.
3. Козак Ю. Г. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 792 с.
4. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Ржепішевський К.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: кредитно-модульний курс: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 288 с.
5. Новак В.О., Мостенська Т.Л., Гуріна Г.С., Ільєнко О.В. Зовнішньоекономічна діяльність: підручник Київ: Кондор, 2012, 552 с.
6. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 408 с.
7. Іщейкін Т.Є. Перспективи і пріоритетні напрямки співробітництва України з Європейським союзом Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки». Полтава: 2019. С.203-207.
8. Іщейкін Т.Є. Сучасні тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності України Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки». Полтава: 2019. С.207-211.
9. Іщейкін Т.Є. Зовнішньоекономічна діяльність України. Сучасний стан та перспективи розвитку. IV Міжнародна науково-практична конференція «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики». Полтава: 2020. С.199-202.
10. Іщейкін Т.Є. Вплив євроінтеграційних процесів на сучасний стан та тенденції розвитку підприємництва в Україні. Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С.115-118.
11. Іщейкін Т.Є., Шкода В.В. Перспективні напрями та проблеми розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції : зб. наук. пр. Полтава : ПП «Астрая», 2021. С.187-190.
12. Іщейкін Т.Є. Сучасні тенденції управління зовнішньоекономічною діяльністю України в умовах пандемії Covid-19 Scientific and pedagogic

13. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: підручник Київ: Знання, 2010. 493 с.

14. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. К.В. Ковтуненко, О.М. Коваленко, О.В. Станіславик та ін.; за ред. д.е.н., доц. Ковтуненко К.В. 2018. 505 с.

15. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ. 2012. 823 с.

16. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності; за ред. Т.О. Зінчук. Житомир: Полісся, 2013. 384 с.

17. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: підручник для студ. вищ. навч. закл. / [В.О. Ткач та ін.]; за ред. І.Л. Сазонця. Д.: Юго-Восток, 2013. 451 с.

18. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / Т. О. Зінчук, О. Д. Ковальчук, Н. М. Куцмус [та ін.]; за ред. Т. О. Зінчук. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 513 с.

19. Ольшанський О. В. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Харків: ХДУХТ, 2019. 103 с.

20. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 137 с.

Допоміжні

1. Акименко О. Ю. Формування механізму сучасного регулювання зовнішньоекономічної діяльності як важливої передумови розвитку експортно орієнтованого виробництва. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. № 24. С. 5-9. URL: http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/24_1_2019ua/3.pdf

2. Дергачова Г.М. Підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 2020. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201167>

3. Завгородній А. В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри [Текст] / Андрій Володимирович Завгородній // Український журнал прикладної економіки. 2019. Том 4. № 1. С. 85-93.

4. Козак Ю.Г. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Видання 5-те, перероб. та доп. Київ- Катовіце: Центр учбової літератури, 2016. 289 с.

5. Малишко Є. О. Аналіз зв'язку посередників та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. № 25. С. 149-153. URL: http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/25_1_2019ua/34.pdf

6. Павленко І. І., Варяниченко О. В., Навроцька Н. А. Міжнародна торгівля та інвестиції. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 256 с.

7. Прокопчук О.А., Горбачова І.В. Україна на світовому ринку підприємницького капіталу. Причорноморські економічні студії. 2020. №52. С. 49-55.

8. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність. Київ: Центр учбової літератури, 2012. - 296 с.

9. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 408 с.

10. Україна в системі глобальної економіки: торговельний аспект / Куцмус Н.М., Прокопчук О.А., Усюк Т.В. // *Економіка АПК*. 2020. № 4 С. 94.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

5. Офіційний сайт Державної служби експортного контролю. URL: <http://www.dsecu.gov.ua>.

6. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua>.

7. Офіційний сайт Світової організації торгівлі (World Trade Organization). URL: <https://www.wto.org>.